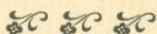

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

FELHIVÁS A FOLYÓ ÉV TAVASZÁN TARTANDÓ ERDÉSZETI ÁLLAMVIZSGÁK TÁRGYÁBAN.

A folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók figyelmeztetnek, hogy a vizsgaletétel engedélyezéseért a fennálló szabályzat értelmében beadandó folyamodványaikat a szabályszerűleg szükséges okmányokkal és szakbeli leirással felszerelve legkésőbb f. év február hó végéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez (Budapest, földmivelésügyi ministerium erdészeti főosztály, V. Zoltán-utca 16) bérmentve küldjék be.

Budapesten, 1904. február hó 3-án. *Sóltz Gyula* elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. A király *Vadas* Jenő főerdőtanácsosi czim-mel fölruházott erdőtanácsost, *Fodor* László dr. és *Schelle* Róbert bányatanácsosokat, valamint *Bencze* Gergely erdőtanácsost és *Sobó* Jenő bányatanácsost a selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémia II. osztályu rendes tanárait, I. osztályu rendes tanárokká előléptetve, a VI. fizetési osztályban főerdő-, illetve főbányatanácsosokká nevezte ki. — A király mérki *Piller* Kálmánnak, a sárosvármegyei gazdasági egyesület elnökének a harmadosztályu vaskorona-rendet adományozta. — A király *Saárossy Kapeller* Ferencznek, a földmiv. miniszterium osztálytanácsosának a miniszteri tanácsosi czimet adományozta és *Ebersz* Károly földmiv. miniszt. számvevőségi igazgatónak a III. oszt. vaskorona-rendet adományozta. — A király *Szentistványi* Gyula bányafőmérnököt bányatanácsossá és a selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémiahoz a föld-és bányaméréstan rendes tanárává nevezte ki.

A boszniai erdők értékesítése az osztrák delegációban. Mult számunkban megemlékeztünk arról a gyűlésről, a melyet az alpesvidéki erdőbirtokosok és fatermelők Klagenfurtban tartottak abból a célból, hogy a boszniai fa által az olasz piacokon támasztott verseny ellen állást foglaljanak. Ezen a gyűlésen az a kívánság jutott kifejezésre, hogy a közös pénzügyminiszter, mint

Bosznia adminisztrációjának feje, a delegációk tárgyalásai folyamán szólították fel, hogy a boszniai erdők kihasználása és értékesítése felől beható felvilágosítást adjon.

Az osztrák delegáció pénzügyi bizottságának m. hó 20-án tartott ülésén, az okkupált tartományok költségvetésének tárgyalásánál dr. *Sylvester* hozta e kérdést elsőnek szóba. Utána gróf *Kottulinsky*, dr. *Tollinger* és gróf *Zedtwitz* szólaltak fel. Valamennyi szónok reámutatott arra a végzetes versenyre, a melyet a boszniai fa, nevezetesen a puha fűrészáru az olasz piacokon okoz. Azután kérdéseket intéztek a közös pénzügyminiszterhez, a melyek általában abban a keretben mozogtak, a melyet az említett klagenfurti gyűlés állapított meg.

Báró *Burián* közös pénzügyminiszter mindenekelőtt konstatálni kívánta Boszniának és Hercegovinának azt az elvitathatlan jogát, hogy termelvényeivel a világpiacon megjelenjen, ha mindjárt más termelők versenytársaként is jelentkeznek. Az okkupált tartományok nem gyarmatai a monarchiának. A boszniai fatermelés tisztességtelen versenyéről nem lehet szó, nevezetesen nem helyesek az ottani erdők túlhasználásáról elterjedt nézetek. Bosznia évenként átlag 3 millió m³ fát termel, vagyis hektáronként csak 1·56 m³-t. Ebből a fatermésből azonban 58% magában Boszniában használatik el, mint szolgalmi fa. Bosznia erdőterülete 2·5 millió *ha*. Ausztriáé 9·7, Magyarországé 9 millió *ha*. Az 1898—1902. évek átlaga szerint mindkét államnak és Boszniának fakivitele 39.712,000 q volt. Az erdőterület arányában ebből Boszniára 4.747,000 q-nak kellene esni. Tényleg azonban Bosznia csak 2.449,000 q fát exportált. A boszniai erdőgazdaság megítélésénél nem szabad megfeledkezni arról, hogy az erdei üzem ott mintegy 20.000 embert foglalkoztat, a kiknek évenként mintegy 8—9 millió korona keresetet nyujt. A boszniai kormány is barátja a házilagos erdőgazdaságnak, a mely 123,000 *ha* területen gyakorlatban is van és teljesen bevált. Nagyobb területen azonban a szükséges nagymértékű, 25—30 millió K.-ra terjedő befektetések miatt nem lehetett a házilagos üzemet meghonosítani. Nem maradt tehát más hátra, mint hogy ezek a befektetések vállalkozók által teljesítették, a kikkel hosszabb időre terjedő fakihasználási szerződéseket kötött a kormány. A vállalatok által eszközölt beruházások nemcsak az erdőgazdaság

céljainak szolgálnak, hanem közcéloknak is, a mennyiben a szerződési idő lejártával az ország tulajdonába mennek át és a mennyiben főleg közlekedési eszközökről van szó, már most is a közhasználatnak vannak átadva.

Panasz tárgyát különösen az észak-olaszországi fapiacz elfoglalása képezi. Ezzel szemben a boszniai fakivitel tényleg 45⁰/₀-ban déli Olaszországba, 25⁰/₀-ban Németországba, Francia és Angolországba, Belgiumba és Hollandiába irányul, 12⁰/₀-ban Afrikába, 7⁰/₀-ban Ausztria-Magyarországba, 6·7⁰/₀-ban északi Olaszországba és 2·6⁰/₀-ban más országokba irányul.

A boszniai erdők kihasználása üzemterveken alapul és szigorú ellenőrzés alatt áll. A felújításról gondoskodva van.

A közös pénzügyminiszter azután bizalmasnak jelzett ülésben közelebbi felvilágosításokat nyújt a fakihhasználási szerződésekről. A jövőben egyébiránt nyilatkozata szerint nincs szándékában újabb faeladási szerződéseket kötni, hanem a házilagos erdőkezelésre fogja a főszlyt fektetni.

Dr. *Pergelt* volt a következő felszólaló. Hangsúlyozta, hogy a boszniai fa nemcsak a tulajdonképeni északi Olaszországban, hanem Nápolyban, Sardinianban és a földközi tenger keleti partvidékén is oly helyeken foglal tért, a hol azelőtt a közös vámterület más vidékeinek a fatermése talált piacra. Kérdést intéz továbbá a boszniai dongatermelésre vonatkozólag.

Báró *Burián* közös pénzügyminiszter újból védelmébe veszi a boszniai faüzletet. A dongatermelésre vonatkozólag megjegyzi, hogy avval már csak egy vállalat foglalkozik, egyébként a dongatermelés — a keillő nyersanyag hiányában — már megszűnt.

Erre a bizottság a boszniai hitelt változatlanul megszavazta.

Várható volt, hogy a delegáció plenumában ez a kérdés még egyszer napirendre jó. A „Centralstelle“ ugyanis újabb felszólítást intézett az osztrák delegáció tagjaihoz, hogy e kérdést szellőztessék. A január hó 26-án tartott ülésében a közös pénzügyminiszter beszédét éles kritika tárgyává tették és reámutattak egyes ellenmondásokra, így pl. arra, hogy a kihasználás állítólag üzemterveken alapszik, másfelől azonban a vágható tölgyfa már teljesen elfogyott.

Az osztrák delegáció február 3-án tartott plenáris ülésében tényleg újból szóba került a boszniai fakivitel kérdése.

Sylvester dr. behatóan foglalkozik az ugynevezett *boszniai veszedelemmel*. A közös pénzügyminiszter a bizottságban ugyan egyet-mást megvilágított, de az *erdő kérdésében* érdekelt megnyugtatót el nem érte. Sőt, az a körülmény, hogy az illető tárgyalások egy részét titkosnak nyilvánították, a nyugtalanságot csak növelte. A boszniai fakivittel elért jövedelem nem áll arányban azzal a kárral, a melyet az alpesi tartományoknak okoztak. Oda kell hatni, hogy az ellenőrzést szigorítsák, hogy Bosznia erdeit ki ne irtsák.

Kottulinszky gróf is szóváteszi a boszniai és alpesi tartományok versenyét a fakivitel terén, de kijelenti, hogy a közös pénzügyminiszternek idevonatkozó nyilatkozatai megnyugtatók. Az ügy érdekében ajánlatosnak tartaná azonban, ha a miniszter a teljes ülésen nyilatkoznék a faeladásról szóló szerződések kérdésében. Kéri a minisztert, gondoskodjék, hogy Ausztria ne szenvedjen a megszállott tartományokból való tulságos fakiviteltől.

Tollinger csatlakozik az előtte szólóhoz.

A közös pénzügyminiszter a következő napon válaszolt és kijelentette, hogy a faeladási szerződések több részről kívánt előterjesztése helytelen volna, mert mintegy 40 nagyobb szerződés felolvasása volna szükséges. Másfelől céltalan volna, mert teljesen jogerős szerződésekről van szó, melyek a delegáció véleményezésére vagy helyeslésére nem szorulnak. Különben arról biztosíthat a miniszter, hogy a szerződések előterjesztése nem leplezhet le titkot. A szerződések nem tartalmazzak mást, mint a mit a miniszter a bizottságban közölt. Csak ismételheti, hogy szigorúan ellenőrzi a szerződések teljesítését és hogy az erdőgazdasági tekintetek háttérbe szorítják a kereskedelmieket, hogy továbbá az országos kormánytól elért árak lehetőleg magasak, végül, hogy a kamatoztatás és szállítási költségek beszámításával az árak lehetőleg olyanok, mint amelyek hasonló körülmények közt osztrák erdőtulajdonosoktól volnának elérhetőek. A miniszter sajnálja, hogy az osztrák fakivitel versenytársat nyer, másrészt azonban nem volna helyes, ha a boszniai versenyterületet kikapcsolnák. A miniszter nézete szerint helyes volna, ha az osztrák fatermelők Boszniát

utánoznák, amelynek sikerült magának új szállítási területet teremteni. Nem kívánhatják a boszniai igazgatástól, hogy a megkötött szerződéseket be ne tartsa. A szerződések megváltása pedig olyan összegeket nyelne el, amelyeket nem lehetne megszerezni. A miniszter ismétli, hogy amennyire csak lehetséges, tekintettel lesz az osztrák termelők kívánságaira, hogy újabb faeladási szerződéseket nem kötnek és az erdészeti személyzetet szaporítják. A fennálló vitelárkedvezményeket felülvizsgálják és az összes szerződéseket szigorúan magyarázzák. Kijelenti a miniszter, hogy az erdőpusztításra vonatkozó panaszok alaptalanok.

Erdészek háza. Mottó: „Segíts magadon s az Isten is megsegít“. Olvastam a Magyar Erdészben a fönnebbi cím alatt Bocskai Henrik cikkét. Mennyi szarkazmus! A fiatal kor világfájdalma diktálta minden sorát. Mert csak a fiatal ember esik mindjárt kétségbe. Az idősebbet megedzették az élet viharai és csalódásai, meg a tapasztalás.

Óh én jó magyar nemzetem! Hát nem voltál te mindig kész az áldozatra?! Míg más nemzeteknél fejedelmeik áldozatából támadtak a kulturális intézetek, nem magad hordtad-e össze garasonként mind azt a rengeteg pénzt, a melyre szükség volt, hogy azt megteremtsd magad számára! Nem a te áldozatkészséged építette-e föl az Akadémiát, a magyar nyelvnek ezt a templomát s a Nemzeti Színházat s mindazt, a mink van, a mire büszkék vagyunk?!

Ne gunyoljon téged senkisé, mert te mindig kész voltál az áldozatra, csak lett légyen arra való ember, a ki azt tőled kérje, a ki azt bebizonyítsa, hogy arra szükség van, hogy azt meg kell, de meg is lehet csinálni.

Ezen fordul meg a dolog. Ha valamely eszme felszínre kerül, annak érni kell s annak megvalósítását elő kell készíteni, annak tervét ki kell dolgozni, annak életrevalóságát, kivihetőségét be kell bizonyítani. Ha ez megtörtént, nem fog hiányozni az áldozatkészség sem.

Ha meggondolja az ember, mennyi pénzt gyűjtöttünk össze mi szegény erdészek! Mennyi szép és hasznos alapítványt hoztunk létre, még pedig jórészt humánusait! Bátran telhet el szívünk büszkeséggel és bizalommal.

Csak bizonyítsa be valaki, hogy ez az eszme jó, a mint

hiszem, hogy az is, hogy az kivihető: meglátja, hogy a magyar erdészek maguk fogják megvalósítani. Persze nem máról-holnapra, mint azt a fiatal kollégák gondolják. Ahoz idő kell. Ha nincs Carnegienk, vagy Morganunk, legyen türelmünk és jóakaratumk. Az erdőbirtokosok sem fogják segítségüket megvonni tőlünk.

Mindenekelőtt két embert kell szerezni: az egyiket, a ki a tervet elkészíti s erre mindenekelőtt van szükség, a másikat, a ki a mozgalomnak az élére áll. Mind a kettőt nehéz megtalálni. Az elsőnek gyakorlati észjárásu és praktikus, tapasztalt embernek, a másíknak tekintélyes, népszerű s az ügy íránt érdeklődő féríiunak kell lenni. Pedig mind a kettő meg fog taláíódni, csak napirenden kell tartani a kérdést és új meg új eszmékkel gazdagítani a kivitel anyagát.

Pl. azt vitassuk meg mindenekelőtt, hol építtetnők azt a házat? Én nem építtetném a fővárosba, ott drága az élet. Szerintem oly várost kellene találni, a hol mindkettő olcsó, s a mellett a megfelelő középiskola meg van.

Azt is kellene tudni ám, mily nagy legyen ez a ház? Csak fiuk vagy lányok számára is épüljön? Hányra volna kilátás? Ugy hiszem sokra. Ebből az következik: elbirná-e egy ház valamennyit? Nem volna-e czélszerűbb több kisebbet építeni? Előbb egy kicsivel tenni próbát?

Valószínű: jó kezekben, jó adminisztrációval kisebb költséggel lehetne a gyermekeket eltartani, tehát kisebb évdíjjal lehetne azokat fölvenni. De hol szerezzük meg mindezt s mégis valószínű számítás szerint mennyire lenne szükség?

Arra a kérdésre is meg kellene felelni, hogy ha olcsó is lenne az intézet, megfelelné-e céljának? Sokan vannak, kik az internátusokat nem dicsóítik. Magam sem lelkesedem érettök. Nekem ugyan nem nevededett gyermekem abban, de sok kifogást hallottam. A leghathatósabb az, hogy egy rossz, romlott gyermek megmételjezi nemcsak társait, hanem az utána következő összes generációkat, mert a romlottság hagyományként száll át rájuk. Ez ellen pedig nem használ a pedagógia, mert a romlott gyermekek összetartanak és hiven őrzik a titkukat. A szülők pedig rossz gyermekeiket ép a javítás reményében adják nevelő intézetbe.

Nem folytatom tovább a kérdések füzését, nem is tudnám

azokat egyhamarjában megtalálni, azt hiszem azonban, ez a néhány is elegendő egyelőre. Ezeket méltóztassék megfejteni s oly feleletet adni, a mely megnyugtasson, bátorítson s akkor — azt hiszem — akadnak férfiak, a kik élére állanak a dolognak s megvalósítják az eszmét, a magyar erdészek fillérei pedig elkezdenek gurulni a gyűjtő medencze felé.

A háboruhoz nemcsak pénz kell — rosszul mondta Montecuccoli — de jó és tapasztalt hadvezér is. *Illés Nándor.*

Diák-otthon a bécsi földmívelési főiskolán. A bécsi „Hochschule für Bodenkultur“-ral kapcsolatosan egy erre a célra alakult s az egyik tanár (Friedrich A.) elnöklete alatt álló egyesület diák-otthont kíván létesíteni. Az egyesület vagyona már 96,000 K., a melyhez a hallgatók segélyalapja részéről felajánlott 80,000 K. járul. Az egyesület ennek következtében a diák-otthont már a folyó évben fel akarja építeni s a mult év őszén tartott közgyűlésnek az építési tervek már elő is terjesztettek. Ezek szerint az otthon kétemeletes villaszerű épület lenne a főiskola tőszomszédságában, a melynek földszintjén találna elhelyezést a mensa academica, olvasóterem és a gazdaság helyiségei (konyha stb.), míg a két emeleten 62 hallgatónak való lakhelyiségek volnának. Az építkezési költségek 136,000 K.-val, a berendezés költségei 39,000 K.-val vannak előirányozva. Ehhez járul még a telek ára 46,200 K. A hiányt kölcsön útján óhajtják fedezni. Az átlagára egy ágynak csak 17 K. lesz havonkint, de ebben az árban a világítás és fűtés is bennfoglaltatik.

A selmeczi akadémia mellett felállítandó diák-otthon eszméje is felmerült már a szakirodalomban és nem kételkedünk, hogy lelkes felkarolásra is találna, ha ezzel nem fűzetnék az erdészeti szakoktatás egy újabb erős szállal Selmeczbányához, a hol egészséges kifejlődésének feltételei hiányzanak.

A st.-louisi világkiállításon az amerikai erdőgazdaság nagy transparens képek által fog bemutatatni, a melyeket a nappali világosság fog megvilágítani. Ezen nagy, áttetsző, színezett képekben érdekes fanemeket, az erdőművelés különféle nemét, a fa kihasználásának ésállításának módját, erdőkárosítókat stb szándékoznak szemlélhetővé tenni. A külső kiállítási területen az erdősítés gyakorlatilag is látható lesz. Ugylátszik, az amerikai erdészet

ezt az alkalmat fel akarja használni, hogy a kiállításra tóduló farmerekben, a melyek eddig csak az erdőpusztítás terén működtek, az erdősítés iránti kedvet felkeltsék.

Termés-jelentés erdei magvokról. *Stainer* Gyula csász. és kir. udvari szállító, első körmendi magyar magpergetőgyárostól *Körmend* (Vasm.).

Erdei fenyő (*Pinus silvestris*). Többévi silány termés és magas árak után, örömmel jelenthetem, hogy e fanem bő termést adott, minek folytán a tavaszra olcsó ár várható.

Vörös fenyő (*Larix europaea*) középtermést mutat, ára szintén kedvező és magja jó.

Fekete fenyő (*Pinus austriaca*) kivételesen rossz termést adott, a jövőévi kilátás is nagyon silány; e mag ára magasabb, de jó minőségénél fogva megéri az árát.

Jegenyefenyő (*Abies pectinata*) mindenütt bőven termett, ára igen olcsó és magja kiváló jó.

Czirbolyafenyő (*Pinus cembra*) jó termést adott, ára is kedvező.

Sima fenyő (*Pinus strobus*) helyenként termett csak, magja nagy keresletnek örvend.

L o m b f a m a g v a k: *Kocsányos tölgy* (*Quercus pedunculata*) Magyarországon nagyon bő termés volt, ellenben Szlavóniában a tavalyinál rosszabb. *Kocsánytalan tölgy* (*Quercus sessiliflora*) termése valamivel jobban sikerült, mint az előző évben.

Bükkmag (*Fagus silvatica*) helyenként bőven termett, e fanem bevásárlásánál óvatosnak kell lenni, miután a mag nagyrésze el van romolva.

Akácsmag (*Robinia pseudoacacia*) bő termést mutat; a későn beérkezett fagy, ennek árát megdrágítja.

Köris-, nyír- és fürtös juhar csekély magtermést adtak; a magok azonban jó minőségben kaphatók.

Az idei fenyőmagvak olcsó ára és jó minősége mellett ajánlatos volna, nagyobb mérvű ültetések eszközölni, melyek előrelátható jó eredménnyel fognak járni.

Erdei facsemeték és erdei vetőmagvak díjkedvezménye. A győr-sopron-ebenfurti-vasut üzemeltetése úgy a saját, mint az általa üzemben tartott fertővidéki h. é. v. vonalain *gyorsárúként* szállítandó erdei facsemeték és erdei vetőmag-küldemények után,

ha ezek a fuvarlevélből kivehetőleg kopár területek beerdősítésére vannak rendelve, a leadásnál 1 nap helyett *négy napi fekbérmentes időt* engedélyezett, melynek lejárta után 100 kg.-onként és naponként 3 fillér fekbér és 20% fekbérpótlék számíttatik. A dijkedvezmény abban nyilvánul, hogy szóban levő küldemények gyorsárúként szállíttatnak és kezeltetnek, de a teherárúkra érvényes dijszabás határozmányai alkalmaztatnak.

Erdőmunkás menedékhelyek a Székelyföldön. A székely erdőmunkások segélyezését czélozza az az emberszerető intézmény, melynek létesítésére a székely kirendeltség javaslatot tett a földművelésügyi miniszternek. Marostorda s Csik vármegye felső részében, a Maros folyó legfelső szakaszának vidékén, az évnek ugyszólván felében — más kereset hiányában — erdei munkával, u. m. fadóntással, a fának közelítésével, tutajozásával stb.-vel foglalkozik a székely férfinép mindaddig, míg a mezei munka megkezdődik. Az összegyűlt munkások ezen a gyéren lakott vidéken az év legzordabb szakában rossz táplálkozás mellett eddig a legnagyobb nélkülözéseknek s ugyszólván állandóan veszélynek voltak kitéve. Egyszerű munkáslakházak felépítése van tehát tervbe véve, hol a munkások védelmet, éjszakai nyugvóhelyet s menedéket találhatnának.

A miniszter rendelete folytán a székely kirendeltség vezetősége hir szerint az érdekelt főispánokkal már tárgyal is arra nézve, hogy hol volnának ily menedékhelyek czélszerű módon s a legkisebb költséggel létesíthetők.

Hallomásunk szerint egyelőre s próbaképpen Marostorda vármegyében Ratosnya, Csik vármegyében Gyergyóremete vidékén tervezik az ily menedékhelyek felállítását.

A megindított üdvös mozgalomnak e szerint meg lesz a maga eredménye és remélhető, hogy azt — építőanyag ezen a vidéken bővíben lévén — a birtokosok a faanyagának ingyenes kiszolgáltatása által a maguk részéről is elő fogják mozdítani. *Cserny Gy.*

Az 1903. évben megtartott erdőőri és vadőri szakvizsgák eredményéről az alábbi kimutatásban számolunk be, azzal a megjegyzéssel, hogy a múlt évben vizsgázottakkal együtt erdőtörvényünk életbelépése óta összesen 8718 egyén vizsgázott, kik közül 1425-en, illetve 16% nem nyert képesítést:

Folyó szám	A szakvizsga helye	Megvizsgáztatott az 1903. évben	Kitűnően	Jól	Kielégítően	Nem	Megjegyzés
			képesítettett				
		2*		2*			* Vadőr
1	Budapest	12	—	4	6	2	
2	Pozsony	21	1	9	6	5	
3	Besztercebánya	14	2	5	5	2	
4	Miskolcz	22	1	4	10	7	
5	Kassa	29	3	4	11	11	
6	Máramarossziget	17	1	4	10	2	
7	Kolozsvár	30	3	9	16	2	
8	Brassó	13	1	3	4	5	
9	Nagyszeben	23	—	4	15	4	
10	Temesvár	56	12	14	18	12	
11	Pécs	32	2	4	18	8	
12	Szombathely	42	4	11	20	7	
	összesen	313	30	77	139	67	

Az 1902. évben 305 egyén vizsgázott s ezek közül 65 nem nyert képesítést. A folyó évben a vizsgázók száma emelkedett. A vizsgaeredmény azonban olyan gyenge volt, mint 23 év óta csak 1898. és az 1902. évben, midőn a vizsgát ki nem állott egyének az összes vizsgázók 21%-át tették ki. A többi, a vizsgát kiállott egyén az átlagnak megfelelő képesítést nyert. Az évenként tapasztalt részvétlenség miatt az 1903. évben Debreczenben, Székelyudvarhelyen és Zomborban a szakvizsgák már nem lettek megtartva.

A vadőri vizsgákra igen kevés a jelentkező, jeléül annak, hogy ez az intézmény a gyakorlatban kevésbé tudott érvényt szerezni. E helyett — mint hírlik — egy vadászati szakiskolának a felállítása van Gödöllőn, esetleg Magyaróváron terbe véve, miről annak idején majd bővebben adunk hírt.

A Congo-állam kereskedelméről a Kereskedelmi Csarnokban f. hó 4-én tartott felolvasásában *Pintér Lajos*, a m. k. kereskedelmi ministerium tudósítója, a következő a magyar fakeskedelmet és

Az állami erdőknek kimutatott területből azonban 250,000 *ha.* nem erdősült. (Az erdősültség $\%$ -a tehát 18-nál valóban kisebb.)

Az 1. és 2. pont alatt felsorolt erdők állami kezelés alatt állanak, a 3. pont alattiakra ellenben, a melyek között a községi erdők egy része is szerepel, az államnak semmi befolyása sincsen, kivéve a hegység igen meredek fekvésű lejtőit, a melyeken a tuskóirtás tilos.

Az állami erdő tényleg erdősült részéből szálerdő:

a) vágásos üzemben	---	---	---	---	---	---	---	360,000 <i>ha.</i>
b) száraló üzemben	---	---	---	---	---	---	---	100,000 <i>ha.</i>
							összes szálerdő	460,000 <i>ha.</i>
középerdő	---	---	---	---	---	---	---	120,000 <i>ha.</i>
sarjerdő	---	---	---	---	---	---	---	310,000 <i>ha.</i>

Az erdőfelügyeletnek alávetett községi és alapítványi erdőből esik:

szálerdőre vágásos üzemmel	---	---	180,000 <i>ha.</i>	}	540,000 <i>ha.</i>
szálerdőre száraló üzemmel	---	---	360,000 <i>ha.</i>		
középerdőre	---	---	---	---	20,000 <i>ha.</i>
sarjerdőre	---	---	---	---	1.260,000 <i>ha.</i>
					összesen 1.820,000 <i>ha.</i>

A fenmaradó 110,000 *ha.* terméketlen terület.

Az erdőfelügyeletnek alá nem vetett erdők végül majdnem kizárólag sarjerdőüzemben állanak.

Az évi növedéket 26 millió köbméterre becsülik, a melyből azonban csak 6 millió a müfa, 20 millió a tűzifa. (*Neue Forstl. Bl.*)

Favágás villamossággal. Franciaország néhány erdejében kísérleteznek a fának elektromosság útján való kivágásával. Az eljárás abból áll, hogy egy platinadrótot a villamos áram segítségével izzásba hoznak és aztán fűrész módjára használják. Ezen módon a fákat sokkal könnyebben és gyorsabban lehet ledönteni, mint egy közönséges fűrészszel, azonkívül fűrészpor sem képződik és az a csekély szenesedés, melyet a drót okoz, még előnnyel is jár, a mennyiben konzerválja a fát. A munka mintegy nyolczadrész annyi időt vesz igénybe, mint a régi eljárás. Alighanem azonban csak a nagykiterjedésű francia sarjerdők vékony faanyagát döntik ily módon.

Halálozások. *Pintér* Mihály latinszertart. kath. káptalani főerdész, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja (Nagyvárad) életének 37. évében elhunyt. Elhunyt továbbá *Trauer* Gusztáv m. k. főerdész (Palánka), az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja és *Nagy* Ákos m. k. erdészjelölt (Arad). Béke hamvaikra!

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Magyar pénzügyminiszterem előterjesztése folytán *Vadas Jenő* főerdőtanácsosi czimmal felruházott erdőtanácsost, dr. *Fodor László* és *Schelle Róbert* bányatanácsosokat, valamint *Bencze* Gergely erdőtanácsost és *Sobó* Jenő bányatanácsost, a selmecbányai bányászati és erdészeti akadémia II. oszt. rendes tanárait, I. oszt. rendes tanárokká előléptetve, a VI. fizetési osztályban főerdő-, illetve főbányatanácsosokká kinevezem.

Kelt Mürzstegben, 1904. évi január hó 13-án.

Ferencz József s. k.

Lukács László s. k.

*

Mikolás Vincze m. k. erdész (Nagymaros) özv. gróf Esterházy Móriczné uradalmainak főerdészévé neveztetett ki, Felső-Galla székhelyyel.

*

Fábry Alajos az egri káptalan volt erdőtisztje Gyöngyös város erdőtisztjévé választatott meg.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopárterületek kezelésénél alkalmazott erdőtisztek létszámában kinevezte ideiglenes minőségű m. kir. erdőgyakornokká *Dienes* Béla végzett erdészakadémiai hallgatót (a beszercei m. kir. erdőigazgatóságához).

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Kristen* Adolf ideiglenes minőségű m. kir. erdőgyakornoknak állásáról történt lemondását elfogadta.

